

## 121

### **Besluit van 4 februari 1994, houdende wijziging van het Besluit bestrijding aardappelmoeheid 1991**

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van de Staatssecretaris van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij van 1 december 1993, No. J. 9319166, Directie Juridische en Bedrijfsorganisatorische Zaken;

Gelet op artikel 3 van de Plantenziektenwet;

Gezien het advies van het Landbouwschap;

De Raad van State gehoord (advies van 18 januari 1994, No. W11.93.0806);

Gezien het nader rapport van de Staatssecretaris van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij van 28 januari 1994, No. J. 941634, Directie Juridische en Bedrijfsorganisatorische Zaken;

Hebben goedgevonden en verstaan:

#### **ARTIKEL I**

Het Besluit bestrijding aardappelmoeheid 1991<sup>1</sup> wordt gewijzigd als volgt:

A

De artikelen 2 en 3 komen te vervallen.

B

Artikel 4 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid komt te vervallen.
2. Het cijfer 2 voor het tweede lid komt te vervallen.

C

Artikel 6, tweede lid, onderdeel b, komt te luiden:

b. tuinen, gelegen in gebieden, waarbinnen de land- of tuinbouw overwegend met het oog op de uitvoer wordt uitgeoefend.

Het advies van de Raad van State is openbaar gemaakt door terinzagelegging bij het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij. Tevens zal het advies met de daarbij ter inzage gelegde stukken worden opgenomen in het bijvoegsel bij de Nederlandse Staatscourant van 12 april 1994, nr. 70.

## ARTIKEL II

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het Staatsblad, waarin het wordt geplaatst.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

's-Gravenhage, 4 februari 1994

Beatrix

De Staatssecretaris van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij,  
J. D. Gabor

Uitgegeven de *eerste* maart 1994

De Minister van Justitie,  
E. M. H. Hirsch Ballin

## NOTA VAN TOELICHTING

Het Besluit bestrijding aardappelmoehheid 1991 heeft ten doel te bewerkstelligen, dat de ziekte aardappelmoehheid (AM) zoveel mogelijk teruggedrongen wordt. Dit doel wordt op verschillende manieren nagestreefd. De drie belangrijkste pijlers, waarop het besluit rust, zijn de vruchtwisselingsvoorschriften, het verbod op het telen van door de minister aangewezen planten op grond, zonder dat daarvoor een AM-vrij verklaring is afgegeven en het kunnen opleggen van teeltverboden. Dienaangaande kan het volgende worden vermeld.

De vruchtwisselingsvoorschriften (artikel 2 van het besluit) houden in, dat op dezelfde grond slechts éénmaal in de vier jaar aardappelen geteeld mogen worden, waardoor het aardappelcysteaaltje, de veroorzaker van AM, minder kans krijgt zich te ontwikkelen. Men noemt dit de 1:4 (één op vier) teelt. Met ingang van 1997 is, zo bepaalt artikel 3 van het besluit, een 1:5 teelt voorgeschreven, terwijl vanaf dat moment bij een 1:3 en een 1:4 teeltschema verplicht AM-resistente rassen zouden moeten worden verbouwd.

De tweede pijler is het verbod op het kweken van door de minister aangewezen planten op grond, die niet AM-vrij is verklaard (artikel 5 van het besluit). Aangewezen zijn planten, bestemd om opnieuw geplant te worden, het zogenaamde voortkwekingsmateriaal. Over de AM-vrij verklaring moet iedere teler beschikken, alvorens met de teelt van voortkwekingsmateriaal te beginnen. Een AM-vrij verklaring wordt afgegeven door de overheid, nadat is gebleken dat de betreffende grond vrij is van het aardappelcysteaaltje. Op deze wijze wordt voorkomen, dat het telen van voortkwekingsmateriaal plaatsvindt op besmette grond.

Tot slot steunt het besluit op de mogelijkheid tot het opleggen van teeltverboden in gebieden of op percelen, die besmet zijn bevonden (artikel 6 van het besluit). Voor de grond binnen deze gebieden geldt dan een teeltverbod voor vatbare aardappelplanten en voortkwekingsmateriaal, zoals pootaardappelen, bloembollen en boomkwekerijgewassen. Bovendien kan een aardappelteeltverbod worden opgelegd voor die gebieden en terreinen, waarbinnen of waarop de land- of tuinbouw overwegend met het oog op de uitvoer wordt uitgeoefend. De mogelijkheid tot het instellen van dergelijke aardappelteeltverbodsgebieden strekt zich ook uit tot particuliere tuinen.

De vruchtwisselingsvoorschriften (artikelen 2 en 3 van het besluit) dienen ter bescherming van het bedrijfsleven zelf tegen de mogelijke gevolgen van AM. In het kader van de grote efficiency-operatie en de daaruit voortvloeiende prioriteitstelling heeft de overheid besloten deze taak niet langer op rijksniveau uit te voeren. De ondernemer kan zelf de verantwoordelijkheid voor de bestrijding en beheersing van AM op perceelsniveau ter hand nemen. Daarbij kan een nieuwe methodiek behulpzaam zijn, die de mogelijkheden voor de beheersing van het AM-probleem op perceelsniveau vergroot. Met deze nieuwe methodiek kunnen besmettingshaarden beter worden opgespoord. Deze intensieve methode kent een intensief raster, waarmee een groot aantal monsters worden genomen en dus veel grond per m<sup>2</sup> onderzocht kan worden. Hierdoor kan AM eerder worden opgespoord, waardoor er ook eerder gericht maatregelen tegen genomen kunnen worden.

Er is geen noodzaak dit onderwerp door middel van wettelijke bepalingen te regelen. Het staat het bedrijfsleven echter vrij, om de aldus ontstane leemte op te vullen. Het Landbouwschap heeft in dit kader te kennen gegeven zijn autonome bevoegdheid te benutten, teneinde de beheersing van AM te regelen.

Concreet houdt het bovenstaande in, dat de preventieve vruchtwisselingsvoorschriften, de hierbovengenoemde 1:4 teelt en de

vanaf 1997 voorziene 1:5 teelt (artikelen 2 en 3), geheel worden ingetrokken.

Het verbod op het kweken van voortkwekingsmateriaal zonder AM-vrij verklaring en de mogelijkheid om bij de (vermoedelijke) aanwezigheid van het aardappelvrijstaaltje over te gaan tot de instelling van gebieden, waarin de aardappelteelt is verboden (de twee laatstgenoemde pijlers), zijn gebaseerd op EG-regelgeving (Richtlijn 69/465/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 8 december 1969 betreffende de bestrijding van het aardappelvrijstaaltje, PbEG no. L323). Dit beleid zal worden voortgezet. Dit betekent, dat de overheid AM-vrij verklaringen zal blijven afgeven (artikel 5 van het huidige besluit) en dat zij tevens teeltverboden zal kunnen blijven opleggen (artikel 6, tweede lid, onderdeel a).

Ingevolge de eerder genoemde prioriteitstelling wordt tevens de mogelijkheid, genoemd in artikel 6, tweede lid, onderdeel b (oud), tot het opleggen van een aardappelteeltverbod als preventieve maatregel, dus zonder dat er (een vermoeden van) aanwezigheid van het aardappelvrijstaaltje is, voor gebieden of terreinen, waarbinnen of waarop de land- en tuinbouw met name voor de export wordt uitgeoefend, ingetrokken.

Deze preventieve mogelijkheid blijft voor de overheid wel aanwezig met betrekking tot tuinen binnen dergelijke gebieden, aangezien het bedrijfsleven zijn verantwoordelijkheid op dit punt geen inhoud zou kunnen geven. Onder bepaalde omstandigheden kan het uit preventieve overwegingen instellen van een teeltverbod voor aardappelen in tuinen gewenst zijn in het belang van de afzet van land- en tuinbouwproducten. De aanwijzing van afzonderlijke terreinen is overbodig geworden, zodat dit begrip is vervallen.

Het ontwerp van dit besluit is voor advies voorgelegd aan het Landbouwschap, het Hoofdproduktschap Akkerbouwproducten en de Pootaardappelcontactcommissie. Het Landbouwschap deelde mede, dat het geen bezwaar tegen de voorgestelde wijzigingen heeft en dat een verordening aardappelmoetheid met daarbij behorende uitvoeringsbesluiten in voorbereiding is. Het Landbouwschap wijst op het belang van een goede voorlichting aan de ondernemer met betrekking tot de wijzigingen op het gebied van de aardappelmoetheidsbestrijding door overheid en Landbouwschap gezamenlijk. Het Hoofdproduktschap Akkerbouwproducten en de Pootaardappelcontactcommissie hebben geen opmerkingen gemaakt.

De Staatssecretaris van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij,  
J. D. Gabor